

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Diplomatura en Empresariales
Pla d'estudis de 1992

16031231
Història Econòmica Mundial
(9 crèdits)

Diplomatura en Ciències Empresariales
Pla estudis 1992
Codi Assignatura: 16031231
Nom Assignatura: Història Econòmica Mundial
Crèdits: 9

Objectius de l'assignatura i criteris d'avaluació

L'element fonamental d'avaluació serà l'examen.

N'hi haurà una prova parcial, liberatòria, i una de final. Aquesta darrera només inclourà tota la matèria per aquells que no hagin superat el primer parcial.

Els dos parcials no faran en cap cas mitja entre ells.

La matèria d'examen és l'explicada a les classes teòriques, la informació que se'n derivi de les pràctiques i les lectures obligatòries que s'indiquin.

Criteris: Els exàmens seran concebuts per comprovar els coneixements de l'alumne sobre la matèria, com també la seva capacitat per relacionar-ne els continguts, establir comparacions, resseguir un fenomen en el temps, etc. En conseqüència, l'Aprovat s'obté amb una informació adient, el Notable amb una efectiva demostració, per part de l'alumne, de la seva comprensió global de la matèria, i l'Excel·lent requereix, a més, la incorporació, per part de l'alumne, de coneixements aportats per les seves consultes bibliogràfiques.

Tema 1 . LES ECONOMIES DE BASE AGRÀRIA

- 1.1 Concepte d'excedent: reproducció i distribució
- 1.2 Conceptes derivats: domini, propietat, renda, treball
- 1.3 Aproximació al concepte de Sistema
- 1.4 Una perspectiva històrica: esclau, serf, camperol

Tema 2 . MECANISME DELS CICLES PREINDUSTRIALS.

- 2.1 El "cicle" preindustrial en el marc de la irregularitat de les collites
- 2.2 Comportament demogràfic en l'expansió i la declinació
- 2.3 La terra en l'expansió i la declinació
- 2.4 Preus i nivell de vida: creixement, bloqueig, crisi de subsistències
- 2.5 Implicacions estructurals de l'expansió i la crisi

Tema 3 . LES IMPLICACIONS HISTÒRIQUES DELS CICLES PREINDUSTRIALS.

- 3.1 El segle XIII: Context de mobilitat
- 3.2 La formació de les ciutats
- 3.3 Activitats urbanes i aparició dels grups burgesos
- 3.4 La crisi del XIV: Fam, pesta, guerra
- 3.5 Elements reestructuradors de la crisi
- 3.6 El segle XVI: noves capes, noves forces, noves idees

Tema 4 . L'EXPANSIÓ COMERCIAL A L'EDAT MODERNA.

- 4.1 Panoràmica econòmica fins l'arribada massiva dels metalls
- 4.2 El descobriment d'Amèrica
- 4.3 Demanda, metalls, preus
- 4.4 L'acumulació de capital a Europa
- 4.5 Monopolis i models colonials
- 4.6 Institucions i pràctiques econòmiques
- 4.7 Els corrents mercantilistes

Tema 5 . LA DUALITAT EUROPEA DEL XVII: EL SUD.

- 5.1 Terra i Demografia
- 5.2 Estat, fiscalitat i malestar social
- 5.3 Els mercats interns: França com a model de fracàs
- 5.4 El desgastament del model colonial castellà
- 5.5 L'estancament de les burgesies mediterrànies
- 5.6 El reforçament de la servitud a l'Europa Oriental

Tema 6 . LA DUALITAT EUROPEA DEL XVII: EL NORD.

- 6.1 Terra i Demografia
- 6.2 Acumulació de capital i finances
- 6.3 L'hegemonia holandesa
- 6.4 Gran Bretanya: la via alternativa
- 6.5 El relleu en les hegemònies: Elements econòmics implicats

Tema 7 . EL CAMI DE LA INDUSTRIALITZACIÓ.

- 7.1 Revisió del concepte "revolució industrial"
- 7.2 L'ascens i noves necessitats de la burgesia industrial
- 7.3 Condicions bàsiques d'industrialització
- 7.4 El pensament de la nova era: II
- 7.4.1 Il·lustració (Fisiocràcia) i Escola Escocesa
- 7.5 La crisi d'Antic Règim

Tema 8 . LES INDUSTRIALITZACIONS DEL SEGLE XIX.

- 8.1 La primàcia britànica
- 8.2 Països d'industrialització progressiva: França, Suècia, USA
- 8.3 Països d'industrialització forçada: Alemanya, Rússia, Japó
- 8.4 La Mediterrània: un enfocament
- 8.5 La societat industrial

Tema 9 . L'ERA DE LA PAX BRITÀNICA: EXPANSIÓ.

- 9.1 El nou ordre liberal
- 9.2 L'optimisme clàssic en les relacions internacionals
- 9.3 Els "cicles" industrials
- 9.4 L'increment de les transaccions i la configuració d'una DIT
- 9.5 Liberalització en la circulació de factors de producció
- 9.6 Proteccionisme i lliurecanvisme al segle XIX

Tema 10 . L'ERA DE LA PAX BRITÀNICA: REESTRUCTURACIÓ.

- 10.1 La crisi del 1873.
- 10.2 El desgastament estructural del model britànic
- 10.3 La renovació tecnològica i energètica
- 10.4 El nou model empresarial i financer
- 10.5 Antiques i noves potències en el context internacional
- 10.6 L'Imperialisme
- 10.7 Contradiccions de l'expansió: La Primera Guerra Mundial

Tema 11 . EXPANSIÓ I DESEQUILIBRI INTERNACIONAL, 1917-1929.

- 11.1 La desarticulació europea
- 11.2 Una primera via alternativa: la formació de la URSS
- 11.3 L'expansió fictícia de la reconstrucció
- 11.4 Deute i reparacions de guerra
- 11.5 Especulació, inflació, devaluació: les dificultats del patró or
- 11.6 L'economia USA dels anys '20.
- 11.7 Factors implicats en la fallida borsària

Tema 12 . L'ENFONSAMENT DE LA PAX BRITÀNICA.

- 12.1 La Gran Depressió dels anys '30.
- 12.2 La inviabilitat de l'ortodòxia liberal: Gran Bretanya
- 12.3 La "guerra econòmica"
- 12.4 Els nous plantejaments: New Deal i intervencionisme francès
- 12.5 Més vies "alternatives": Els Plans Quatriennals nazis
- 12.6 La via planificada a la URSS

Tema 13 . LA PAX USA ENTRE 1945 I 1970: LES ECONOMIES CENTRALS

- 13.1 El Pla Marshall i la consolidació USA
- 13.2 El nou ordre econòmic internacional: Conferència de Bretton Woods i GATT
- 13.3 Característiques del nou model d'acumulació
- 13.4 Estructures i organismes supranacionals

- 13.5 Les noves funcions de l'Estat
- 13.6 Matisacions a l'eufòria

Tema 14 . LA PAX USA ENTRE 1945 I 1970.

- 14.1 Descolonització i integració desigual en l'OEI
- 14.2 Les Teories de la Modernització
- 14.3 La configuració de l'estructura subdesenvolupada
- 14.4 Informe Presbich i noves postures
- 14.5 Els intents d'industrialització tardana
- 14.6 La Guerra Freda al Tercer Món

Tema 15 . LA CRISI DELS ANYS 1970-80: NOU RELLEU HISTÒRIC?

- 15.1 Els límits de l'economia internacional
- 15.2 La crisi del dòlar i el desgavell de l'OEI
- 15.3 Estancament i inflació: nou problema teòric
- 15.4 Economies perifèriques i tensions mundials: la crisi del petroli
- 15.5 Les pressions del Grup dels 77.
- 15.6 La inviabilitat soviètica dins l'OEI
- 15.7 Cap a un Nou Ordre Econòmic Internacional?: Reflexions sobre la globalització

Bibliografia Bàsica

- CAMERON, R. Historia Económica Mundial. Desde el Paleolítico hasta el presente. Alianza Ed. 1996
- CIPOLLA, C.M. Historia Económica de Europa. Diversos volums. Ed. Ariel.

Bibliografia Complementària

- ALDCROFT, E.A. Historia de la Economía europea. Ed. Crítica.
- GUIA--- Guia pràctica d'Història Econòmica Mundial. Universitat de Barcelona.
- FOREMAN-PECK, J. Historia de la economía mundial. Ed. Crítica.
- KRIEDTE, P. Feudalismo tardío y capital mercantil. Ed. Crítica.
- WRIGLEY, E.J. Gentes, ciudades, riqueza. Ed. Crítica.
